

БӨЛІМ: ИНФОРМАТИКА

Пандемия уақытындағы ҚР-ның интернет жағдайы

ЖАРИЯЛАНДЫ
30.09.2020СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/82201/>

Пандемия кезінде интернет және электрондық мемлекеттік қызметтер бірінші қажеттілік болды — Б. Мусин

Б. Мусиннің айтуынша, пандемия кезінде интернет пен электрондық мемлекеттік қызметтер бірінші кезекте қажетті қызметтерге айналды. Электрондық сауданы дамыту қазіргі қиын уақытта өзекті мәселе болып табылады. Биылғы жылы жоғары өсу қарқыны байқалуда. Мәселен, ағымдағы жылдың 6 айында интернет-дүкендердегі сатып алулар саны 19,5 млн тауарға жетті. Қазақстандық интернет-дүкендерде сатып алу саны екі есеге — 7 млн-нан 14 млн-ға дейін өсті, электрондық саудада 4 негізгі бағыт бар: электроника, тамақ және азық-түлік, киім, фармацевтика. Барлығы отандық платформаларда жұмыс істейді. Б.Мусин атап өткендей, нарықты талдау пандемия кезеңінде азаматтарды онлайнда тұтыну құрылымы өзгергенін көрсетеді. Адамдар өздерінің басымдықтарын өзгертті. Киім мен косметика сатып алудың төмендеуі байқалады. Бірақ бұл ретте халық азық-түлік, дәрі-дәрмек және балалар тауарларын онлайн сатып ала бастады. Қазақстанда пандемия кезінде өзекті болып табылатын көптеген тауар позицияларының өндірісі бар. Тиісінше, қазақстандық өндірушілерді онлайн режимде шығару бойынша белсенді жұмыс жүргізу ұсынылады. Пандемия кезінде foodtech және PharmTech белсенді дамып келе жатқан нарықтар болды. «Мысалы, қазақстандық супермаркеттен азық-түлік сатып алу Arbus.kz олар 7 жылмен салыстырғанда сәуір-маусым айларында 2019 есеге дейін өсті. Өңірлерде азық-түлік өнімдерінің онлайн-сервистерінің пайда болуы үшін біз Arbus.kz Chocofood және нарықтың басқа ойыншылары жергілікті кәсіпкерлерді онлайн-сатуларға үйретеді», — деді Б.Мусин. Фармацевтика сегментінде бүгінде антибиотиктерді интернетте сатуда проблемалар бар, өйткені Бұл онлайн-рецептураның болуын талап етеді. «Ол үшін біз денсаулық сақтау министрлігімен бірлесіп интернет-дүкендерді телемедицинамен және онлайн-рецепт ұсынумен байланыстырамыз», — деді Б.Мусин. Айта кету керек, барлық қазақстандық ойыншылар шетелден ұзақ венчурлық қаржыландырумен қамтамасыз етілген халықаралық стартаптармен бәсекелесуге тура келеді. Бұл үшін отандық

Венчурлік капитал нарығын дамыту маңызды, бұл қазақстандық компаниялардың бәсекеге қабілеттілігін арттыруға және оларды халықаралық нарықтарға шығаруға мүмкіндік береді. Бұл бағытта венчурлық капиталды реттейтін заң жобасы пысықталуда. Сондай-ақ, «Бәйтерек «ҰБХ» АҚ-мен QazTech Ventures қаражатын қазақстандық стартаптарға тарту туралы уағдаластық бар. Электрондық сауданың негізгі құралы логистикалық инфрақұрылымды дамыту болып табылады. «Қазпочта» АҚ жұмыс жүргізіп, бизнеске арналған үш фулфилмент-орталық ашады. Нарық қажеттілігіне байланысты 2025 жылға қарай елде 20 фулфилмент-орталық ашу жоспарланып отыр. Сонымен қатар, нарық өз инфрақұрылымын дербес дамыта бастайды. Оларға қоймалар салу және «соңғы миль» шешімдері қажет. Сондай-ақ, электрондық саудада негізгі элементтердің бірі «соңғы миляны» дамыту болып табылады. Клиенттер өз өнімдерін тез және ыңғайлы түрде алғысы келеді. «Қазпоштаның» инфрақұрылымы бұл мәселені почтаматтар мен посылкалар супермаркеттерінің көмегімен шешуге мүмкіндік береді. Бүгінде 4 мыңға жуық фронт офис қызмет көрсетеді. Нарық ойыншылары жеткізу мерзімін қысқарту үшін жұмыс істеуде. Бүгінде бұл 1-ден 3 күнге дейін. Айта кету керек, нарық барлығына ашық. Курьерлік қызметтер нарығында 570-тен астам компания жұмыс істейді. Қазақстан транзиттік әлеуетті дамыту үшін белсенді жұмыс істеуде. Осы бағытта Қазпочта «Қорғас» ШЫХО аумағында Бонд қоймасының жобасын іске асыруда. Ресейге де, Еуропа елдеріне де тауарлардың транзитін қамтамасыз етеді. Қазпочта Германия мен Ұлыбританиядан Ресей мен Орталық Азия елдеріне тауар транзитін қамтамасыз етеді. Электрондық сауданың енуін дамыту офлайн Бизнесстің желіге ауысуы болып табылады. «Пандемия кезінде электронды сауда нарығы тауар айналымының драйверіне айналды. Мысалы, Амазон жаңа 100 мыңнан астам жаңа жұмыс орындарын құрды. Aliexpress Ресейде ресейлік сатушылардың айналымы 3 есе өсті. Қазақстандық интернет-дүкен Flip.kz пандемия кезінде электронды сауданың өсуіне байланысты жұмыс орындарының саны 20% — ға артты. Бұл онлайн-сауда жұмыс орындарын сақтап қана қоймай, оларды ұлғайтуға мүмкіндік береді», — деді Б. Мусин, ЦДИАӨМ басқа министрліктермен бірлесе отырып, салаларды, әсіресе аймақтарды онлайн режимінде аударуды жалғастыратынын атап өтті. Бұл ел экономикасындағы тауар айналымын қамтамасыз етуге, үйден шықпай және халық арасында әлеуметтік қашықтықты сақтай отырып, барлық қызметтерді сатып алуға мүмкіндік береді.

Білім саласындағы өзгерістер: **4 тамыз күні Үкімет отырысында сөз сөйлеген білім және ғылым министрі Асхат Аймағамбетов жаңа оқу жылына дайындық туралы су жаңа ақпараттарымен бөлісті. Министрдің айтуынша, елдегі санитарлық жағдайға байланысты жаңа 2020-2021 оқу жылы қашықтан оқу форматында басталады.** Министр сөзіне сүйенсек, биыл мектептердегі техника тапшылығы да реттелмек. «Жалпы, үлкен тапшылық бар. Оны ашық айтуымыз керек. 185 мың балада ешқандай техникалық құрылғы жоқ. 482 900 оқушының қолы интернетке жетпейді. Ал

ноутбугы бар балалар саны – 1 002 100 болса, 1 957 600 балада смартфон бар, тағы 78 900 балада планшет бар екен. Оқытушыларға келетін болсақ, олардың 24 231-інде мүлде компьютер жоқ, тағы 27 519 мұғалімде интернетке қолжетімділік жоқ. 1 қыркүйекке дейін 500 мың компьютер техникасы мұқтаж балаларға берілетін болады. Төртінші тоқсандағыдай балаларға мүлікті беру/тапсыру актілері арқылы таратады.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.